

ZÁSAH V BYTĚ S VÝSKYTEM NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

INTERVENTION IN AN APARTMENT WITH THE PRESENCE OF DANGEROUS SUBSTANCES

Jiří Sýkora ^{a*} Pavel Kukleta ^a

^a Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje,
^{*} Korespondující autor. e-mail: jiri.sykora@firebrno.cz

Abstrakt

V prosinci roku 2019 si policie ČR vyžádala prostřednictvím operačního střediska hasičů Jihomoravského kraje součinnost při nálezů neznámých chemických látek v bytě řadového domu. Na místo události byly vyslány dvě místně příslušné jednotky požární ochrany a výjezdová skupina chemické laboratoře z Tišnova. Po příjezdu výjezdové skupiny chemické laboratoře Tišnov na místo události bylo zjištěno, že se v bytě nachází osoba bez známek života, velké množství neznámých chemických látek a nástražný výbušný systém. Z toho důvodu se vyčkalo příjezdu Pyrotechnické služby ČR, která provedla pyrotechnický průzkum. Následně proběhl chemický a radiologický průzkum příslušníku laboratoře ve spolupráci s pyrotechnikem. Při tomto průzkumu bylo nalezeno více než 20 beden s chemických látek a další výbušné látky schopné devastovat dům a přilehlé okolí.

Klíčová slova: nebezpečné látky, organické peroxidy, integrovaný záchranný systém (IZS)

Abstract

In December 2019, the police requested the cooperation of firefighters after the discovery of unknown chemical substances in an apartment of a terraced house. Two fire protection units and a specialized chemical laboratory unit from Tisnov were dispatched to the scene of the intervention. After the arrival of the chemical laboratory unit at the scene of the intervention, it was found that there was a person without signs of life in the apartment, a large amount of unknown chemical substances and an improvised explosive device. For that reason, we waited for the arrival of the pyrotechnic service, who carried out a pyrotechnic survey. Subsequently, a chemical and radiological survey was performed by members of the chemical laboratory in cooperation with the pyrotechnician. During the survey, more than 20 boxes with chemicals and other explosive substances capable of destroying the house and the surrounding area were found.

Key words: dangerous substances, organic peroxides, integrated rescue system (IRS)

1. ÚVOD

Dne 9. prosince 2019 byly povolány dvě jednotky požární ochrany společně s výjezdovou skupinou chemické laboratoře Tišnov k nález chemických látek v bytě řadového domu na ulici Šámalova v Brně. Po příjezdu chemické laboratoře na místo události byli příslušníci laboratoře seznámeni se situací. V jednom z bytů se nacházelo velké množství chemických látek, osoba bez známek života a pravděpodobně nástražný výbušný systém. Na místě probíhala evakuace domu a dvou přilehlých domů. Byla povolána Pyrotechnická služba ČR a čekalo se na její příjezd. Před příjezdem pyrotechniků bylo zjištěno, že osoba, která se nachází v bytě bez známek života, by s největší pravděpodobností měl být muž, který měl vystudovanou vysokou školu chemického zaměření. V minulosti působil ve firmě, která se zabývá výrobou výbušnin a v minulosti byl trestně stíhaný za výrobu výbušnin, které chtěl použít k sebevraždě.

2. PRŮZKUM

Po příjezdu pyrotechniků na místo události proběhlo jejich seznámení se situací a zjištěnými informacemi o dotyčném. Následně proběhl prvotní pyrotechnický průzkum v inkriminovaném bytě. Tímto průzkumem byl zasahujícím příslušníkům chemické laboratoře potvrzen nález velkého množství neznámých chemických látek. Příslušníci chemické laboratoře se vybavili jednorázovými ochrannými obleky v kombinaci s ochranou filtrační maskou a společně s pyrotechnikem (zapůjčena ochranná maska) začali provádět chemický a radiologický průzkum uvnitř bytu. Průzkumný tým byl jištěný hasičskou jednotkou s nataženými vodními proudy u vstupu do domu. Průzkum probíhal postupně, pokoj po pokoji a roztríděné a identifikované chemické látky se následně nosili před dům, kde si je převzala odborná firma k likvidaci.

Obrázek 1: Třídění chemikálií na místě zásahu [archiv policie ČR].

Při identifikaci nalezených chemikálií byly využívány jednoduché detekční prostředky a mobilní analytické přístroje, přesněji mobilní Ramanův spektrometr, mobilní infračervený spektrometr s ATR nástavcem, rentgenofluorescenční analyzátor a radiometr DC-3E-98 a spektrometr Inspektor 1000, které má ve své výbavě výjezdové vozidlo chemické laboratoře. Při průzkumu bylo nalezeno několik podezřelých kádinek s neznámým obsahem. Pyrotechnik provedl detekci na přítomnost výbušnin s pozitivním výsledkem u většiny odebraných vzorků z kádinek. Po této zkušenosti, když se v poslední místnosti našel 7 kg pytel s bílou krystalickou látkou, byl nejprve proveden pyrotechnický test na přítomnost výbušnin. Tento test vyšel pozitivní a s největší pravděpodobností se jednalo o nález 7 kg organických peroxidů. Na základě tohoto zjištění bylo provedeno rozšíření perimetru, což v praxi vedlo k druhé evakuaci obyvatel na této ulici. Obyvatelé se evakovali do dvou přistavených autobusů, které je odvezli na městský úřad, kde přečkali zbytek noci. Následně pyrotechnici naložili pytel s krystalickou látkou do jejich balistické komory a za městem provedli odpal této látky. Po návratu se pokračovalo dále v průzkumu, nicméně další takhle nebezpečné látky již nalezeny nebyly. Průzkum byl úspěšně ukončen po více jak 18 hodinách od jeho zahájení.

Obrázek 2: roztríděné nalezené chemikálie [archiv HZS JMK].

3. ZÁVĚR

Tato mimořádná událost zaměstnala složky integrovaného záchranného systému na místě události takřka na dva dny. Průzkum bytu o dispozici 3+1, byl zdlouhavý z důvodu nedostatku místa, výskytu velkého množství chemických látek a nálezů výbušnin. Vzhledem k vysoké profesionalitě všech zasahujících, nedošlo během zásahu k jejich zranění ani ke škodám na majetku.